

Symtomregister

Värk/ smärta/ på ytterörat med synlig förändring/utslag

- Kondrodermatit
- Herpes zoster
- Erysipelas
- Infekterat aterom
- Eksem
- Perikondrit
- Othematom

Förändring på ytterörat, oftast utan symtom

- Aterom
- Histiocytom
- Lymfocytom
- Skivepitelcancer
- Basalcellscancer
- Malignt melanom

Värk/smärta (otalgi) i örat med fynd i hörselgång eller mellanöra

- Infektiös extern otit
- Svamp-extern otit
- Eksematös extern otit
- Hörselgångsfurunkel
- Malign extern otit
- Akut mediaotit
- Simplexotit
- Sekretorisk mediaotit (sällan)

Värk/smärta i örat(otalgi) från närliggande strukturer utan fynd i örat (referred pain)

- Temporomandibulär dysfunktion (TMD) (käkmuskel/ ledsmärta)
- Faryngit
- Tonsillit
- Tubardysfunktion (intermittent)
- Tandsprickning
- Herpes zoster i ansiktet
- Tumör i tungbas, munhåla, tonsill, epifarynx
- Neuralgi (n. geniculate, n. glossofaryngeus)
- Aftös stomatit
- Pulpit
- Rotspetsinflammation
- Pericoronit

Klåda i örat

- Extern otit (Klådexterna, eksematös extern otit, svamp-extern otit, kontakteksem)
- Allergisk rinokonjunktivit
- Främmande kropp i hörselgången

Lockkänsla med fynd i örat

- Vaxpropp
- Sekretorisk mediaotit
- Extern otit
- Främmande kropp
- Trumhinneperforation, färsk

Lockkänsla utan synliga fynd i örat

- Tuba aperta
- ”Takfönster” båggångsfistel

- Endolymfatisk hydroks
- Mb. Ménière
- Sudden deafness
- Tensor tympanisyndrom
- TMD

Öronflytning

- Spontanperforerad akut mediaotit
- Rötötit
- Extern otit
- Kronisk otit med exacerbation
- Främmande kropp med externa retning
- Skallbasfraktur med likvorläckage

Andra vanliga öron/trumhinnesyntom

Kraskänsla

- Sekretorisk otit
- Vaxpropp

Ekokänsla (autofoni)

- Tuba aperta

Fladder

- Tensor tympani myoklonier

Tryckkänsla/fyllnadskänsla med normalt trumhinnestatus

- TMD
- Endolymfatisk hydroks
- Mb Ménière

Tryck/fyllnadskänsla med patologisk trumhinnestatus

- Kolesteatom

Blödning från örat

- Spontanperforerad akut mediaotit
- Rörotit
- Rift i hörselgången t.ex. på grund av oförsiktig petning
- Traumatisk trumhinneperforation
- Trauma i mellanöra, mot käkled
- Skallbasfraktur med trumhinneperforation

Hörselnedsättning av ledningshindertyp

- Vanliga
- Sekretorisk otit
- Vaxpropp
- Extern otit
- Akut otit

Mindre vanliga

- Kronisk otit
- Främmande kropp
- Kolesteatom
- Trumhinneperforation
- Hörselbensfixation
- Otokleros
- Hörselbenskedjeavbrott
- Hematotympanon
- Trumhinneförtjockning, efter upprepade externa otiter eller kronisk myringit
- Missbildningar

Sensorineural hörselnedsättning

Vanliga

- Presbyacosis
- Buller

- Ärftliga hörselnedsättningar

Mindre vanliga

- Sudden deafness
- Ménières sjukdom
- Trauma
- TTS (temporary threshold shift)
- Labyrinthit
- Autoimmun hörselnedsättning
- Läkemedelsorsakad hörselnedsättning

Retrokokleär hörselnedsättning

- Vestibularisschwannom
- Andra ponsvinkeltumörer
- MS

Ljudöverkänslighet (hyperacusis)

- Tinnitus
- Ljudtrauma
- Sudden deafness
- Whiplashskador

Ljudkänslighet (recruitment)

- Presbyacusic
- Bullerskador
- Hereditära hörselnedsättningar

Diplacusis

- Ménières sjukdom
- Innerörepåverkan

Distorsion

- Inneröreskador

Yrsel

Rotatorisk yrsel

- Vestibulära insjuknanden (vanligt)
- Akuta centralnervösa skador

Ostadighetsyrstel

- CNS -genes
- Vestibulära sjukdomar
- Invärtesmedicinska tillstånd

Det svartnar för ögonen

- Vaskulär genes
- CNS-genes

Okaraktäristisk yrsel

- Rörelsesjuka

Duration av yrselbesvär

Sekundkort

- Fobisk postural yrsel
- Ospecifik yrsel

Halvminutsattack

- Speciellt vid lägesändringar och misstänkt BPPV

Minutlånga attacker

- Migränekvivalent yrsel
- Ospecifik yrsel

En till åtta timmar

- Ménière sjukdom
- Två till tre timmar – en till två dagar

- Migränekvivalent
- TIA (om under ett dygn)

Dagar till veckor

- Vestibularisneuronit
- Psykogen yrsel
- Spänningsyrsel
- CSN-lesioner

Ständig eller långvarig yrsel

- Polyneuropati
- Läkemedel
- Missbruk
- Alkohol
- Yrsel efter trauma
- Status post vestibularisneuronit
- Presbyastasi
- Psykogen yrsel

Nästäppa

Dubbelsidig

- Idiopatisk rinit
- Allergisk rinit
- Näspolypos
- Alarinsufficiens
- Öli
- Torr rinit med krustor
- Rhinitis medicamentosa
- Adenoid
- Konkahypertrofi
- Hormonell nästäppa
- Septumperforation med krustor

- Tumör
- Yrkesrelaterad rinit

Ensidig

- Septumdeviation
- Näspolyper
- Alarinsufficiens
- Papillom
- Bakteriell rinosinuit
- Främmande kropp
- Näsfurunkel
- Inverterat papillom
- Septumperforation
- Sammanväxningar
- Juvenilt angiofibrom
- Meningocele
- Wegeners granulom
- Cancer i bihålor och epifarynx
- Koanalatresi
- Näsfraktur
- Septumfraktur
- Septumhematom

Intermittent nästäppa

- Allergisk rinit
- Hydrostatisk i liggande
- Öli
- Krustor vid torr rinit

Sekretion – snuva

Dubbelsidig

- Infektion

- Överkänslig näsa med eller utan allergi

Tunn, vattnig snuva

- Virusorsakad rinit
- Allergisk rinit
- Idiopatisk rinit
- Kolinerg rinit

Mukös eller mukopurulent sekretion

- Kronisk rinosinuit

Ensidig rinnsnuva

- Likvorré

Ensidig purulent snuva

- Bakteriell rinosinuit
- Tandinfektion
- Kronisk rinosinuit
- Malignitet (vuxna)
- Främmande kropp (barn)

Illaluktande snuva

- Främmande kropp
- Tumör
- Dentalt empyem

Blodtingerad snuva

- Torr rinit
- Öli
- Malignitet

Nysningar

- Allergisk rinit
- Akuta rinit
- Hyperreaktiva slemhinnor

Klåda

- Allergisk rinit
- Vestibulit
- Torr atrofisk rinit

Värk (värk och tryck över näsrygg, panna och kinder)

- Akut rinit
- TMD (temporomandibulär dysfunktion)
- Rinosinuit

Smärta och värk framtill i näsan

- Näsfurunkel
- Vestibulit

Slem bakom näsan (baksnuva)

- Idiopatisk rinit
- Allergisk rinit
- Akut eller persisterande rinosinuit
- Näspolypos
- Tumör

Värk/smärta i munhålan

- Karies
- Isande tandhalsar
- Pulpit
- Gingivit
- Aftös stomatit
- Herpes gingivostomatit
- Sekundär herpesinfektion
- Periapikal osteit
- Parodontit

- Pericoronit
- Maligna förändringar i munhålan

Sveda i munhålan

- BMS
- Oral candidos
- Oral lichen planus

Muntorrhet

- Sjögrens syndrom
- Andra autoimmuna tillstånd
- Stress
- Ångestsyndrom
- Depression
- Patientens subjektiva upplevelse
- Hepatit C

Spottkörtelorsakad muntorrhet

- Kronisk recidiverande parotit
- Strålbehandling
- Kirurgiska ingrepp
- Åldrande
- Farmakologisk påverkan

Muntorrhet orsakat av dehydrering

- Munandning
- Snarkning
- Nästäppa
- Anorexi
- Diarré
- Feber
- Kräkningar

- Syrgasbehandling
- Polyuri
- Blödningar
- Sväljningssvårigheter

Foeter ex ore (halistosis), dålig andedräkt

Munhåla

Odontogena orsaker

- Kronisk parodontit med djupa tandköttsfickor
- Bakterier på tungan-tungbasen

Andra orsaker

- Detritusproppar i tonsillerna
- Öli
- Faryngit

Näsa bihålor

- Bakteriell rinosinuit
- Dentalt empyem
- Främmande kropp i näsan
- Torr främre rinit

Övrigt

- Födoämnen: smör, mjölkprodukter, kött
- Reflux
- Smakstörningar (smakförändringar och olika grader av smakförlust)
- Luktstörningar
- Njurinsufficiens
- Leverkoma
- Diabetes
- Akyli
- Metabola störningar

- Intoxikationer
- Sensoriska med skador i smaknerverna (n. facialis, n. glossofaryngeus)
- Hjärnstamsskador
- Läkemedel

Halsont, svalgsmärtor med fynd i munhålan/svalget

- Akuta viral rinofaryngit-faryngit
- Faryngotonsillit/tonsillit
- Mononukleos
- Tungbastonsillit
- Främmande kropp
- Aftösa sår
- Pericoronit
- Andra tandorsakade infektioner
- HIV-orsakad faryngotonsillit
- Tonsillit på grund av akut leukemi, agranulocytos
- Tonsillcancer, tungcancer, munbottencancer
- Vincents angina
- Epiglottit

Hals- och svalgsmärtor utan fynd i svalget

- Spänning i halsmuskulaturen, TMD
- Munandning/snarkning
- Nästäppa (särskilt morgonbesvär)
- Epifaryngit
- Infektioner i näsa-bihålor
- Reflux
- Fonasteni
- Tyreoidit
- Angina pectoris

Globus (klumpkänsla i halsen)

- Gastroesofageal reflux
- Fonasteni
- Psykisk eller fysisk stress
- TMD
- Muskelspänningsbesvär
- Nästäppa, framför allt nattetid
- Faryngit
- Snarkning
- Harklingsproblematik
- Hiatusherniering
- Distension i ventrikeln eller i distala esofagus
- Krikofaryngeusdysfunktion
- Zenkers divertikel
- Andra motoriska störningar i esofagus
- Tyreoideasjukdom
- Cysta i hypofarynx
- Tumor i hypopharynx

Sveda och slem(känsla) i svalget

- Torra slemhinnor på grund av nästäppa
- Geriatriskt (åldersbetingat), torra slemhinnor
- Torr och för varm inomhusluft
- Munandning / nästäppa
- Snarkning
- Harklingar
- Gastroesofageal reflux
- TMD
- Dysfoni
- Faryngit

Klåda i halsen

- Allergi
- Torrhet

Trånghetskänsla i halsen

- Kraftigt hypertrofiska tonsiller
- Slemhinnesvullnad vid allergi
- Infektion
- Ökad muskulär spänning/TMD
- Paniksyndrom
- Främmande kropp
- Tumör

Heshet

Akut

- Akut laryngit
- Psykogen afoni
- Stämbandsförslamning
- Blödning
- Ödem

Intermittent

- Fonasteni
- Harklingsbeteende
- Reflux
- Nästäppa nattetid
- Åldersbetingat

Kronisk

- Stämbandsknotttror/polyp
- Stämbandsödem
- Åldersrelaterad heshet

- Reinkeödem
- Reflux
- Kronisk laryngit
- Stämbandspares
- Larynxcancer
- Ankylos i krikoarytenoidleden

Talstörningar

- Spastiskt tal
- Dysartri
- Stamning
- Skenande tal

Öppen nasalering

- Kongenital kort gom
- Gomförlamning
- Submukös gomspalt
- Missbildningar omfattande läpp, gom och käke

Sluten nasalering

- Rinit
- Septumdeviation
- Främmande kropp
- Förstorad adenoid
- Koanalatresi
- Språkstörning

Inspiratorisk stridor och andningsvårigheter (dyspné)

Höga (extrathorakala) andningshinder

Akuta

- Epiglottit
- Subglottisk laryngit
- Laryngotrakeobronkit
- Trauma mot larynx
- Larynxödem
- Quinckeödem
- Främmande kropp i larynxhöjd eller högt i trakea
- Vocal cord dysfunktion (VCD)

Medfödda

- Laryngealt segel
- Laryngomalaci
- Krikoarytenoidesankylos kongenitalt
- Subglottisk stenosis
- Subglottiskt hemangiom

Smygande

- Bilateral recurrenspares
- Trakealstenosis
- Reinkeödem
- Larynxpapillom
- Krikoarytenoidledsfixation (ankylos)
- Larynxcancer

Expiratorisk stridor expiratorisk (låga = intrathorakala andningshinder)

- Astma
- Bronkit
- Exacerbation av KOL
- Pneumoni
- Pneumothorax
- Lungemboli

- Lungtumör
- Hjärta och cirkulation
- Övrigt: Anemi, förgiftning

Laryngospasm

- Felsväljning
- Partiklar i inandningsluften
- Gastroesofageal reflux

Harkling

- Postinfektiöst
- Tics
- Faryngit
- Laryngit
- Benign tumör eller svullnad
- Reflux
- Slem/slemkänsla i halsen
- Dysfoni

Sveda/smärta i larynxnivån

- Akut laryngit
- Kronisk laryngit
- Bakre laryngit
- Kontaktgranulom
- Muskulär spänning
- Gastroesofageal reflux
- Maligna sjukdomar

Hosta

Akut hos vuxna

- Övre luftvägsinfektion
- Akut bronkit
- Pneumoni
- Exacerbation av KOL och astma
- Exposition för damm/rökgas eller retande gaser
- Främmande kropp

Akut hos barn

- Övre luftvägsinfektion
- Akut bronkit inklusive obstruktiv bronkit
- Pneumoni
- Subglottisk laryngit (pseudokrupp)
- Astma
- Pertussis
- Främmande kropp
- Rinit med baksnuva
- RS-virusinfektion
- Postinfektiös hosta

Kronisk hosta

- Kronisk bronkit, KOL
- Astma bronkiale
- ACE-hämmare
- Sensorisk hyperreaktivitet-stegrad hostreflex
- Rinit, rinosinuit med baksnuva
- Näspolypos
- Epifaryngit-kronisk?
- Gastroesofageal reflux
- Astma cardiale – hjärtsvikt, högerkammarsvikt
- Status post CVI (glossofaryngeus/recurrenspåverkan)

- Interstitiella lung- och parenkymförändringar
- Maligna sjukdomar, lungcancer, metastaser, lymfom
- Aspiration – särskilt sjukhemspatienter
- Tbc
- Psykogen hosta

Hemoptys

Färskt rött blod

- Mun och svalg
- Näsa

Ljusrött skummigt blod

- Nedre luftvägarna
- Laryngeotrakeit
- Bronkit
- Pneumoni
- Tuberkulos
- Bronkiektasier
- Lungabscess
- Hypofarynx/larynxcancer
- Bronkialcancer/lungcancer
- Hemangiom
- Lungemboli
- Waran behandling
- ASA behandling
- Tumörsjukdom i GI-kanalen

Mörkare blod (hematemes)

- Mag-tarmområdet, distalt om esofagus
- Esofagusvaricer (blodkräkning)
- Tumörsjukdom i GI-kanalen

Dysfagi

Oral dysfagi

- Tungmotoriken fungerar inte
- Käkarnas och tändernas funktion är påverkade
- Sensoriken i munhålan är nedsatt
- Torra slemhinnor på grund av medicinering
- Sjögrens syndrom
- Efter strålbehandling
- Neurologiska sjukdomar t.ex. stroke, MS, ALS, Parkinsons sjukdom
- Skallskador
- Operation av huvud-hals cancer

Faryngeal dysfagi

- Epiglottisdysfunktion
- Nedsatt farynxkonstriktion
- Övre esofagusfinkter-, m. cricofaryngeusdysfunktion
- Operativa ingrepp på mjuka gommen
- Neurologiska sjukdomar

Esofageal dysfagi

Lumeninskränkande processer

- Främmande kropp i esofagus
- Strikturer
- Plummer Vinson membran
- Schatzkis ring
- Tumörer
- Skador på slemhinnan (inflammation/infektion)

Motoriska/neurologiska störningar

- M. cricopharyngeus dysfunktion
- Zenkerdivertikel
- Epifrenisk divertikel
- Akalasi

- Tertiära kontraktioner
- Diffus esofageal spasm
- Stroke
- MS
- Parkinsons sjukdom
- ALS
- Diabetes neuropati
- Myastenia gravis
- Inklusionskroppsmyopati

Inflammatoriska processer

- Gastroesofageal refluxsjukdom
- Barrets esofagus
- Eosinofil esofagit
- Lut-syraskador

Infektioner

- Svamp
- Virus

Övriga sällsynta orsaker

- Esofagusperforation
- Esofagusvaricer
- Mallory-Weiss syndrom

Halsbränna och sura uppstötningar

- GERD
- Gallreflux

Regurgitation (icke sur, neutral smak)

- Divertikel
- Striktur

- Akalasi

Retrosternal smärta (Bröstsmärta)

- Kardiell sjukdom
- Esofagit
- GERD

Ansiktssmärta-huvudvärk

Ensidig

- TMD (oftast)
- Bakteriell rinosinuit
- Migrän
- Tandinfektion
- Trigeminusneuralgi
- Hortons huvudvärk
- Herpes zoster

Dubbelsidig huvudvärk/smärta

- Spänningshuvudvärk
- Ansträngningsutlöst huvudvärk
- TMD

Ovanligare orsaker oftast ensidig

- Postherpetisk neuralgi
- Karotidissektion
- Venös perivaskulit (Tolosa-Hunts syndrom)
- Akut glaukom
- Tumörer
- Subaraknoidalblödning
- Spikhuvudvärk eller idiopatisk stabbinghuvudvärk

Facialis pares

Perifer

- Akut idiopatisk perifer facialis pares (Bells pares)
- Borrelios (Lyme disease)
- Akut mediaotit
- Ramsay-Hunts syndrom
- Sarkoidos
- Guillain-Barré syndrom
- Tumör eller expansivitet

Central

- Multipel skleros
- Stroke
- Tumör

Spottkörtelförstoring

Diffus förstoring

- Sarkoidos eller sialos
- Sialoadenit
- Sjögrens syndrom
- Juvenil kronisk recidiverande sialoadenit

Hård fast förstoring med ojämn yta

- Malign sjukdom

Smärta, värk, ömhet i spottkörtlar

- Akut purulent parotit
- Kroniskt recidiverande parotit
- Spottsten
- Maligna tumörer

Ändrad salivkonsistens

Skummig sparsam saliv

- Sjögrens syndrom
- Geriatrisk muntorrhet
- Medicinering

Flockig saliv (upplevs som sur eller salt)

- Infektion/inflammation

Hypersalivation

Barn

- Neurologisk sjukdom eller handikapp
- Cerebral pares
- Möbius syndrom

Vuxna

- Neurologisk sjukdom
- Parkinsons sjukdom
- Parkinson plus syndrom
- ALS
- Stroke
- Cancer

Knuta lateralt på halsen

Lymfadenit (vanligare vid bakteriella infektioner)

- Faryngit/Öli
- Tonsillit
- Dentogen infektion
- Hudinfektion

Viroser

- Mononukleos
- CMV

- Hiv/aids

Abscesser

- Submandibulära
- Parafaryngeala
- Retrofaryngeala
- Munbottenflegmone
- Tandinfektioner

Ovanligare bakteriella infektioner

- Atypiska mykobakterier
- Tuberkulos
- Tularemi (harpest)
- Cat scratch fever
- Toxoplasmos

Övrigt

- Lateral halscysta
- Infektion i submandibularis
- Spottsten i submandibularis
- Specifik eller ospecifik lymfadenit
- Kemodektom
- Metastaser (tonsillcancer bland annat)
- Pleomorft adenom
- Whartins tumor
- Malign spottkörteltumor
- Malignt lymfom

Knuta medialt på halsen

- Medial halscysta
- Tyreoideaadenom
- Lymfadenit
- Tyroideacysta

- Tyroideacancer
- Dermoidcysta

Övrigt

- Hemangiom
- Vaskulära missbildningar
- Lymfangiom

Trauma

- Subkutant emfysem
- Blödning

Lymfkörteltumörer

Maligna lymfom

- Hodgkins lymfom
- Non-Hodgkinlymfom

Lymfkörtelmetastaser

- Ventrikel
- Njurar
- Lungor
- Tonsill
- Tunga (ger metastas på kontralateral sida)

Primära tumörer på halsen

- Lipom
- Aterom
- Tyreoidea

Lymfkörtelmetastaser

Jugulodigastriska körtlar

- Munhåla
- Farynx
- Tonsiller

Jugulocaroticuskörtlar

- Hypofarynx
- Larynx

Supraklavikulära körtlar

- Thorax
- Abdomen
- Tyreoidea